

COMMISSIE VOOR VERZEKERINGEN

Brussel, 18 juni 2014

DOC C/2014-5

ADVIES

over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 1996 tot uitvoering van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen.

1. INLEIDING

Op 24 maart 2014 heeft de minister van Economie en Consumenten een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 1996 tot uitvoering van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, voor advies voorgelegd aan de Commissie voor verzekeringen.

Dat ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe Richtlijn 2002/92/EG van het Europees Parlement en de Raad van 9 december 2002 betreffende verzekeringsbemiddeling (hierna "de bemiddelingsrichtlijn" genoemd), en in het bijzonder de artikelen 4.3. en 4.7. van die Richtlijn, in Belgisch recht om te zetten.

Artikel 4.3. van de bemiddelingsrichtlijn bepaalt dat de *"verzekerings- en herverzekeringsstussenpersonen in het bezit zijn van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering die het gehele grondgebied van de Gemeenschap dekt, of een andere vergelijkbare garantie voor aansprakelijkheid wegens beroepsnalatigheid, voor een bedrag van ten minste 1 000 000 EUR, van toepassing per schadegeval, en in het totaal 1 500 000 EUR per jaar voor alle schadegevallen (...)".*

Artikel 4.7. van diezelfde bemiddelingsrichtlijn bepaalt dat de door artikel 4.3. vereiste garantiebedragen om de 5 jaar moeten worden aangepast aan de veranderingen in het door Eurostat bekendgemaakte Europese indexcijfer van de consumptieprijzen. Er wordt verduidelijkt dat de garantiebedragen voor de eerste maal vijf jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn worden aangepast. Verder bepaalt de bemiddelingsrichtlijn dat de bedragen automatisch worden aangepast en dat *"het basisbedrag wordt verhoogd met de procentuele mutatie van het indexcijfer gedurende de periode tussen de inwerkingtreding van deze Richtlijn en de eerste actualiseringsdatum, of tussen de laatste actualiseringsdatum en de volgende actualiseringsdatum, en naar boven wordt afgerond op 1 EUR".* De bemiddelingsrichtlijn is op 15 januari 2003 in werking getreden, i.e. op de datum waar-

COMMISSION DES ASSURANCES

Bruxelles, le 18 juin 2014

DOC C/2014-5

AVIS

Sur le projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 25 mars 1996 portant exécution de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et en réassurances et à la distribution d'assurances

1. INTRODUCTION

Le 24 mars 2014, le Ministre de l'Economie et des Consommateurs a soumis à l'avis de la Commission des Assurances un projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 25 mars 1996 portant exécution de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et en réassurances et à la distribution d'assurances.

Ce projet d'arrêté royal a pour but de transposer en droit belge la directive du Parlement Européen et du Conseil du 9 décembre 2002 sur l'intermédiation en assurance (Directive 2002/92/CE) (ci-après "*directive intermédiation*") et plus particulièrement les articles 4.3 et 4.7 de la directive.

L'article 4.3. de la directive intermédiation prévoit que les intermédiaires d'assurance et de réassurance doivent être couverts *"par une assurance de responsabilité civile professionnelle couvrant tout le territoire de la Communauté, ou toute autre garantie équivalente, portant sur la responsabilité résultant d'une faute professionnelle, à raison d'au moins 1.000.000 d'euros par sinistre et 1.500.000 euros globalement, pour l'ensemble des sinistres survenus pendant une année (...)".*

L'article 4.7. de cette même directive dispose que les montants de garantie requis par l'article 4.7 doivent faire l'objet d'une révision périodique, tenant compte de l'évolution de l'indice européen des prix à la consommation, tel que publié par Eurostat. Il est précisé que la première révision doit avoir lieu cinq ans après la date d'entrée en vigueur de la directive et que les révisions suivantes devront s'appliquer chaque fois cinq ans après la révision précédente. La directive dispose également que les adaptations se font automatiquement et que *"le montant de base en euros est augmenté du pourcentage de variation de l'indice susmentionné sur la période allant de l'entrée en vigueur de la directive à la date de la première révision ou de la date de la dernière révision à la date de la nouvelle révision, et arrondi à l'euro supérieur."* La directive intermédiation est entrée en vigueur le jour de sa

op zij in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen is gepubliceerd.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat vandaag voor advies aan de Commissie voor verzekeringen is voorgelegd, wijzigt het koninklijk besluit van 25 maart 1996 tot uitvoering van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen, met de bedoeling de bedragen van de dekking van de burgerlijke beroepsaansprakelijkheid en van de toepasselijke vrijstelling te verhogen, enerzijds, en een regeling in te voeren voor de vijfjaarlijkse herziening van die bedragen, zoals vermeld in de bemiddelingsrichtlijn, anderzijds.

De Commissie verstrekt hierbij haar advies.

II. BESPREKING VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT

1. Verhoging van de garantiebedragen

Artikel 19, 2°, van het koninklijk besluit van 25 maart 1996 tot uitvoering van de wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekerings- en herverzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen bepaalt momenteel dat de dekking van de beroepsaansprakelijkheid van de verzekerings- en herverzekeringstussenpersonen niet minder dan 1.000.000 euro (1.100.000 euro geïndexeerd) per schadegeval en 3.000.000 euro (3.300.000 euro geïndexeerd) per verzekeringsjaar mag bedragen. Verder voorziet dat artikel ook in een aanpassing van die bedragen op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Krachtens artikel 19, 3°, van datzelfde koninklijk besluit kan in een vrijstelling worden voorzien die niet meer mag bedragen dan 2 % van het zakencijfer van de tussenpersoon met een absoluut maximum van 750.000 euro (825.000 euro geïndexeerd) per schadegeval en een minimum van 625 euro (687,5 euro geïndexeerd) per schadegeval. Die bedragen worden aangepast op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

De vertegenwoordigers van de verzekeringsondernemingen stellen vast dat de in het ontwerp van koninklijk besluit vermelde bedragen aanzienlijk hoger liggen dan de bedragen die door de bemiddelingsrichtlijn worden vooropgesteld. Verder merken zij op dat de bemiddelingsrichtlijn – in tegenstelling tot het ontwerp van koninklijk besluit – niet in een aanpassing van de vrijstelling voorziet.

publication au Journal Officiel des Communautés Européennes, le 15 janvier 2003.

Le projet d'arrêté royal soumis aujourd'hui à l'avis de la Commission des Assurances modifie l'arrêté royal du 25 mars 1996 portant exécution de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et en réassurances et à la distribution d'assurances afin de permettre d'une part d'augmenter les montants de la couverture de responsabilité civile professionnelle et de la franchise applicable et, d'autre part d'instaurer un régime de révision quinquennale de ces montants, tel que le prévoit la directive intermédiation.

La Commission rend son avis par la présente.

II. DISCUSSION DU PROJET D'ARRETE ROYAL

1. Majoration des montants de garantie

L'arrêté royal du 25 mars 1996 portant exécution de la loi du 27 mars 1995 relative à l'intermédiation en assurances et en réassurances et à la distribution d'assurances prévoit actuellement en son article 19, 2°, que la couverture de la responsabilité civile professionnelle des intermédiaires d'assurances et de réassurances ne peut être inférieure à 1.000.000 EUR (1.100.000 EUR indexés) par sinistre et à 3.000.000 EUR par année d'assurance (3.300.000 EUR indexés). Cet article prévoit également une adaptation de ces montants sur base de l'indice des prix à la consommation.

L'article 19,3°, de ce même arrêté royal dispose qu'une franchise peut être prévue sans pour autant excéder 2% du chiffre d'affaire de l'intermédiaire, avec un maximum absolu de 750.000 EUR par sinistre (825.000 EUR indexés) et un minimum de 625 EUR par sinistre (687,5 EUR indexés). Ces montants sont adaptés sur base de l'indice des prix à la consommation.

Les représentants des entreprises d'assurances constatent que les montants prévus dans le projet d'arrêté royal sont sensiblement supérieurs à ceux exigés par la directive. Ils font également remarquer que la directive intermédiation ne prévoit pas d'adaptation de la franchise, au contraire du projet d'arrêté royal.

Bovendien wijzen die vertegenwoordigers erop dat een verhoging van de garantie- en vrijstellingsbedragen mogelijk voor een verhoging zal zorgen van de door de verzekeringsondernemingen aangerekende premies.

2. Herziening van de bedragen

De Commissie voor verzekeringen stelt vast dat het ontwerp van koninklijk besluit de tekst van artikel 4.7. van de bemiddelingsrichtlijn nageenog integraal overneemt, en gebruik maakt van het door Eurostat gepubliceerde geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP).

De vertegenwoordigers van de verzekeringsondernemingen signaleren dat het ontwerp van koninklijk besluit over "herziening" en niet over "indexering" spreekt. De bemiddelingsrichtlijn vermeldt echter duidelijk dat het basisbedrag met de procentuele mutatie van het indexcijfer wordt verhoogd, wat erop wijst dat het wel degelijk om een indexering in de strikte zin van het woord gaat.

Om de rechtszekerheid te garanderen, stelt de Commissie daarom voor dat het in aanmerking te nemen indexcijfer én de gebruikte referentiemaand, nl. het geharmoniseerde indexcijfer van de consumptieprijzen 2013, maand 01 (118,62), in de tekst van het ontwerp van koninklijk besluit zou worden verduidelijkt.

3. Inwerkingtreding

Volgens artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit moeten de beroepsaansprakelijkheidspolissen tegen uiterlijk 1 juli 2014 aan de bepalingen van het ontwerp van koninklijk besluit zijn aangepast.

De Commissie verduidelijkt dat de grote meerderheid van de beroepsaansprakelijkheidspolissen door een pool van verzekeringsondernemingen wordt gedekt, en dat er dus sprake is van een medeverzekering, in het kader waarvan elke medeverzekeraar - per kalenderjaar - zijn deelname vaststelt voor alle lopende polissen. Dat verklaart overigens waarom de vervaldatum van al die polissen doorgaans op 1 januari van het kalenderjaar wordt vastgesteld. Dat geldt trouwens ook voor de andere verzekeraars die burgerlijke beroepsaansprakelijkheidspolissen aan verzekeringstussenpersonen aanbieden. De vertegenwoordigers van de verzekeringsondernemingen zijn ook van oordeel dat een wijziging van de garantiebedragen tijdens het boekjaar geen rekening houdt met de technische vereisten. Zij ver-

Ces représentants signalent, en outre, qu'une majoration des montants de garantie et de franchise risque d'entraîner une augmentation des primes demandées par les entreprises d'assurances.

2. Révision des montants

La Commission des Assurances constate que le projet d'arrêté royal reprend presque intégralement le texte de l'article 4.7. de la directive intermédiation et applique l'indice des prix à la consommation harmonisés (IPCH), tel que publié par Eurostat.

Les représentants des entreprises d'assurances remarquent que le projet d'arrêté royal parle de "révision" et non "d'indexation". Or, la directive intermédiation précise de manière très claire que le montant de base est augmenté du pourcentage de variation de l'indice, ce qui signifie qu'il s'agit bien d'une indexation au sens strict du terme.

En vue d'assurer la sécurité juridique, la Commission propose dès lors que le texte du projet d'arrêté royal précise l'indice à prendre en considération ainsi que le mois de référence utilisé, c'est-à-dire l'indice des prix à la consommation harmonisés 2013, mois 01 (118,62).

3. Entrée en vigueur

L'article 3 du projet d'arrêté royal dispose que les contrats d'assurance professionnelle doivent être adaptés selon les dispositions du projet d'arrêté royal pour le 1er juillet 2014 au plus tard.

La Commission précise que la grande majorité des contrats d'assurance de responsabilité professionnelle sont couverts via un pool d'entreprises d'assurances qui s'analyse dès lors comme une coassurance dans le cadre de laquelle chacun des coassureurs fixe sa participation par année civile pour l'ensemble des contrats d'assurance en vigueur. C'est pourquoi, l'échéance de tous ces contrats est généralement fixée au 1er janvier de l'année civile. Il en est de même pour les autres assureurs pratiquant l'assurance de la responsabilité civile professionnelle des intermédiaires d'assurances. Les représentants des entreprises d'assurances estiment également qu'une modification des montants de garantie en cours d'exercice ne tient pas compte des impératifs techniques. Ils indiquent à ce sujet qu'en cas de refus de la majo-

melden in dat verband dat een verzekerde, die niet akkoord gaat met de door de verzekeringsonderneming voorgestelde verhoging van de kapitalen, het recht heeft om zijn polis in de loop van het jaar op te zeggen. In dat verband moet ook worden verwezen naar de verzekeringsondernemingen die geen verbintenissen wensen aan te gaan bovenop het momenteel aangeboden kapitaal. Zij zijn van oordeel dat dit - op het vlak van de dekking - voor praktische problemen zou kunnen zorgen voor de verzekerden, terwijl zij wettelijk verplicht zijn om een burgerlijke beroepsaansprakelijkheidspolis af te sluiten, om hun inschrijving in het register van de tussenpersonen te kunnen behouden. Verder verduidelijken de vertegenwoordigers dat de verzekeringsondernemingen moeten worden herverzekerd voor bedragen die overeenstemmen met hun maximumgarantie. Een wijziging van de verzekerde kapitalen in de loop van het jaar zou tot gevolg hebben dat de verzekeringsondernemingen niet herverzekerd zouden zijn voor de verhoging van de garantie. Tot slot vermelden zij dat een verhoging van de kapitalen ondenkbaar is zonder premieverhoging. Een premieverhoging in de loop van het jaar heeft echter tal van praktische nadelen, vooral op IT-vlak en bij de opstelling van de regularisatieafrekeningen met betrekking tot de premies.

Daarom stelt de Commissie voor verzekeringen voor om de tekst van het ontwerp van koninklijk besluit te wijzigen en om de nieuwe regeling in werking te laten treden op de 1ste januari van het jaar dat volgt op de bekendmaking van het koninklijk besluit in het Belgisch Staatsblad.

4. Opmerkingen bij de tekst

- In de aanhef "*Gelet op de wet van 27 maart 1995 (...), artikel 10, § 4*" moet de verwijzing naar artikel 10, § 4 worden vervangen door een verwijzing naar artikel 10, 4°.
- Er wordt voorgesteld om in de Nederlandse tekst van artikel 2.2. "*3° (...) indien 2% van het omzetcijfer oploopt tot minimum 725,66 euro (...)*" te vervangen door "*(...) indien 2% van het omzetcijfer beneden het minimum van 725,66 euro blijft (...)*".
- Er wordt voorgesteld om in artikel 2.3. de woorden "*eerste herziening*" te vervangen door de woorden "*volgende herziening*", omdat in 2008 al een herziening heeft plaatsgevonden.

ration de capitaux proposée par l'entreprise d'assurance, l'assuré a le droit de résilier son contrat en cours d'année. Il en est de même pour les entreprises d'assurances qui ne souhaiteraient pas s'engager au-delà des capitaux actuellement offerts. Ceci pourrait, selon eux, créer des difficultés pratiques en matière de couverture pour les assurés alors que ceux-ci sont tenus légalement de souscrire une assurance couvrant leur responsabilité civile professionnelle pour maintenir leur inscription au registre des intermédiaires. Ces représentants précisent, en outre, que les entreprises d'assurances doivent être réassurées pour des montants équivalents à leur garantie maximale. Une modification des capitaux assurés en cours d'année aurait pour conséquence que les entreprises d'assurances ne seraient pas réassurées à concurrence de la majoration de garantie. Enfin, ils indiquent qu'une augmentation des capitaux ne peut se concevoir sans augmentation de prime. Or, une augmentation de la prime en cours d'année entraîne de nombreux inconvénients pratiques notamment au niveau informatique ainsi qu'au niveau de l'établissement des décomptes de régularisation de la prime.

Pour ces raisons, la Commission des assurances propose de modifier le texte du projet d'arrêté royal et de prévoir une entrée en vigueur au 1er janvier de l'année qui suivra la publication de l'arrêté royal au Moniteur Belge.

4. Remarques textuelles

- Dans le préambule, "*Vu la loi du 27 mars 1995 (...), article 10, §4*" : il convient de remplacer la référence à l'article 10, §4, par la référence à l'article 10, 4°.
- Article 2.2. : il est proposé de remplacer le texte en néerlandais "*3° (...) indien 2% van het omzetcijfer oploopt tot minimum 725,66 euro (...)*" par "*(...) indien 2% van het omzetcijfer beneden het minimum van 725,66 euro blijft (...)*".
- Article 2.3 : Il convient de remplacer les termes "*première révision*" par "*prochaine révision*" étant donné qu'une révision a déjà eu lieu en 2008

- Er wordt voorgesteld om in artikel 3 de woorden "professionele verzekeringsovereenkomst" te vervangen door de woorden "burgerlijke beroepsaansprakelijkheidspolissen".
- Er wordt voorgesteld om in artikel 3 de Nederlandse tekst "Onverminderd de toepassing van dit besluit, wordt verder gegaan met de aanpassing van de professionele verzekeringsovereenkomst aan de bepalingen (...)" te vervangen door "Onverminderd de toepassing van dit besluit wordt overgegaan tot de aanpassing van de burgerlijke beroepsaansprakelijkheidspolissen aan de bepalingen (...)".
- Article 3 : il est proposé de modifier les termes "contrats d'assurance professionnelle" par "contrats d'assurance de responsabilité civile professionnelle".
- Article 3 : il est proposé de modifier la traduction en néerlandais de l'article 3 "Onverminderd de toepassing van dit besluit, wordt verder gegaan met de aanpassing van de professionele verzekeringsovereenkomst aan de bepalingen (...)" par "Onverminderd de toepassing van dit besluit wordt overgegaan tot de aanpassing van de burgerlijke beroepsaansprakelijkheidspolissen aan de bepalingen (...)".

III. BESLUIT

De Commissie gaat akkoord met de doelstelling van dit ontwerp van koninklijk besluit.

Zij heeft evenwel een aantal bemerkingen bij de concrete regels van het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot de in aanmerking te nemen indexcijfer én de gebruikte referentiemaand en de inwerkingtreding.

Zij formuleert ook enkele tekstaanpassingen.

De Voorzitster,

Caroline VAN SCHOUBROECK

III. CONCLUSION

La Commission approuve le but de ce projet d'arrêté royal.

Elle formule un certain nombre de remarques sur les règles concrètes posées par le projet d'arrêté royal qui lui a été soumis, en ce qui concerne l'indice à prendre en considération, le mois de référence utilisé ainsi qu'en ce qui concerne l'entrée en vigueur.

Elle formule également quelques adaptations textuelles.

La Présidente,

